

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 26 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 l.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 181.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Péntek, június 9.

Tizenkétezer fogoly egy hét alatt.

Budapest, június 8. (Hivatalos.)
A főhadiszállás jelenti:

Orosz hadszíntér:

Wolhyniában csapataink a Strya melletti új állásokat utóvédharcok közt elérték. Az Ikwa mellett és a Strya mellett Wiszniowcyktól északra az oroszok több támadását vertük vissza. A Strya alsó folyásánál az ellenség újra nagy haderővel támad. A harcok ott még nincsenek lezárva. A Dnyeszter mellett és a besszarábiai harcvezetési vonalon tegnap aránylag csend uralkodott.

Olasz hadszíntér:

Az aszlagol fensíkon támadásunk a Cesana Galliotól délkeletre elhúzó egész harcvezetési vonalon további tért nyert. Csapataink megvetették lábukat a Montana, Monte-Bemerlen (Cesana-tól délkeletre) és Galliotól keletre Ronchin sui nyomultak előre. Este a bosznia-hercegovinai második számú gyalogezrednek és a gráci huszonhetedik gyalogezrednek osztályai remekkel bevették a Monte Mellatit. E hónap kezdete óta az elfogott olaszok száma tizenkettőezer négyszázra, (köztük kettőszázötvenöt tiszt) emelkedett. További ellenséges zászlóaljait Croda de Lancena elleni támadásuk visszavertük.

Délkeleti hadszíntér:

Helyzet változatlan. Hőfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Egynémet felderítő-osztag bravurja.

Berlin, június 8. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A Maastól két oldalt nem oszlokos neveléssel tovább tart a tűzerőségi harc.

Keleti hadszíntér:

Smorgontól délre német felderítő osztagok ellenséges vonalon keresztül egészen Kunava faluig hatoltak előre, szétrombolták az ottani harci berendezéseket, negyven fogollyal és egy géppuskával tértek vissza. A harcvezetési vonalon többi szakaszán a németeknél nem volt nevezetesebb eredmény.

Balkán hadszíntér:
A Doiran tó melletti egyes helységekre ellenséges repülőgépek minden

eredmény nélkül bombákat vetettek. **Legfelsőbb hadvezetőség.** (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Bosszuvágy és béke.

Arad, június 8.

Kitchener halála — így írják Entente-országokban, — csak fokozni fogja az angolokban a haragot és a düht, a melylyel a háborút folytatják, tehát még jobban elődázza a béke lehetőségét. Vajjon? Látnivaló, hogy Kitchener elpusztítása fájdalommal és elkeseredettséggel olvasztott ki az angol flegma jégtükre alól. Egy millió kanadainak, ausztráliainak, sőt franciának elvesztet zavartalan hidegvérrel viselték el, de Kitchener mégis Kitchener volt, a minő Angliában nincs és úgy mondják, nem is lesz még egy. Ez — mintha hallanók a sajátos kitakadást, — nem loyális háromsor a németek részéről, a kiknek még sok ellenséges főt lehetett volna módjukban kiirtani, mielőtt a Kitcheneré után vágytak.

Az angol nyugalmat tehát egy náluk meglehetősen szokatlan érzés: a heves és fékezhetetlen bosszuvágy foglalta el. Bosszút, bosszút Kitchenerért a németeken! Hanem, ha jól tudjuk, az angolok eddig se szeretetből folytatták a háborút a németek ellen és háromsorukat, taktikájukat nem a gyöngédség kormányozta. Még akkor nem volt semmi különösebb okuk bosszura, amikor elhatározták, hogy a német birodalmat megsemmisítik, önállóságától megfosztják, darabokra tépik, ágyúgyarait, hajómuveit, kikötőit szétrombolják. Még akkor nem viharzott a sziveikben semminő fájdalom, a mikor megépítették a kegyetlen tervet, hogy Németországot ki fogják éheztetni, hogy végső inségében, a betevő talat után való vágyában könyörögjön a világ hatalmas urától, a gőgös Albiontól békét.

Rosszabbat, mint akkor, most se akarhatnak Németországgal. Egyáltalán: rosszabb valami, mint a háború, nincsen. A mikor a népek abba belesodródhatnak, annak lehetnek nőánszai, de a kivel valamely ország

háborút visel, azt mással nem fenyegethet meg. Anglia háborút akart Németországgal és azt el is érte; ebben a háboruban a legnagyobb könyörtelenséggel építette föl Németország megsemmisítésének tervét. Hogy ezeket a terveket az utóbbi időben letompította, visszaszívta, az nem Asquith, vagy Kitchener jóindulatán mulott, hanem annak kénytelen fölismerésén, hogy Németország az erősebb és Németország szakadatlan győzelmei, óriási hódításai után neveléses arról beszélni, hogy a német birodalmat guzsba akarják kötni. És ha az angolok akkor Németország megsemmisítését akarták, — rosszabbat nem kívánhatnak neki Kitchener halála után se. Hogy akkor merő kegyetlenségből és üzleti számításból szerették volna elpusztítani, most pedig bosszuvágyból, az nem változtat a dolgon. Ha Anglia pozdorjává tudta volna törni Németországot, akkor megtette volna eddig is, — és ha nem tudja, akkor gyöngé katonai erőt és megcsorbult tengeri hatalmát hiába duzzasztja a bosszuvágy. A háboruban sokat játszanak közre az érzések és különösen a tömegérzések, de a lehetőségek határára nem jutnak el. Kitchener halála vesztesége az angol birodalomnak, de se fenyegetésként, se következtésként nem lehet vele kapcsolatosan azt állítani, hogy a harcokat el fogja nyújtani és a béke lehetőségét elődázza. A háborút Anglia így is, úgy is addig folytatja, amíg annak belátására jut, hogy a háború folytatásával egyre többet veszít és mihelyt megérti — és az angolok számító tevétségét semminő fájdalom nem tompítja el, hogy sok veszíteni valója nincsen és jobb békét kötnie. És Kitchener halálát ennek bekövetkezéséig aligha választja el nagy időköz.

Ezrével hullanak az oroszok.

(Felmorzsolódnak tömegeik. — Eredménytelen offenzíva.)

Saját tudósítónk telefonjeleinte.

Bécs, június 8.

Az északkeleti harcok szűles frontján ugyanaz a helyzet fejlődik ki, mint a karácsonyi és újévi offenzíva idején. Mint akkor, most is hatalmas tömegekben hullámszerűen állásaink ellen a támadó orosz oszlopok, amelyekből ezrével hullanak el a szerencsétlen katonák. Ahol, egyes pontokon, az ellenség tulsúlya olyan nagy, hogy az elesettek hullahegyen keresztül mindig újabb támadó oszlopok ostromolják vonalunkat, a védők most is föladják legkülönbözőbb árkaikat, hogy második, még erősebben előkészített vonalra vonuljanak vissza. Ez az idején való kitérés, ami csak egyes kis szakaszokon történik meg, nem új dolog az orosz ellenséggel való védőháborúban.

Hadvezetőségünk, midőn ezt a már több ízben kipróbált taktikát végrehajtja, azt akarja elérni vele, hogy az ellenséget új állásunkban egy védelemre teljesen felkészült tartalék fogadja. A mai harcok tudomány taktikája immár nem ragaszkodik minden talpalattnyi föld birtokához, hanem magasabb és fontosabb célokat tart szem előtt.

Az offenzíva első napján az orosz milliók hadseregét az óriási fronton, amely a Sztriptorkolattól egészen a mocsárzóna déli részéig terjed, mindentűnt visszaverők. Jaslovicéonál, az Alsó-Sztripta keleti partján, Bucac és a Dnyeszter közti hatalmas pargótűz után eljutottak az oroszok egészen árkaikig, azonban itt már véget ért a támadó erejük, mert rettenetes vérvesztéseket szenvedtek. Tovább északi irányban a Sareth-szakaszon, Trembowlától nyugatra már ágyutüzelésünkben összehozták az ellenséges rohamok. Tarnopoltól nyugatra és délnyugatra, továbbá feljebb Szapanovnál egyes rohamoszlopok előre birtak nyomulni vonalainkig, azonban a védők ellentámadására mindentűnt véres fejjel húzódtak vissza. Az ellenség Tarnopol előtt szenvedte a legnagyobb veszteséget halottakban és sebesültekben.

Az orosz hadvezetőség a fő támadást Rovnó várától intézi, ahol szakadatlanul erősítéseket vonnak össze. Az Ikva melletti Mlinovtól, a mely Dubnótól északnyugatra ötven kilométerre fekszik, egészen Olykáig, amely Luck és Rovnó közepén van, a csata rendkívül nagy hevességgel tombol, anélkül, hogy megérte volna még a döntésre.

A harcok déli szárnyán, Bukovina északkeleti szögletében, az előbb említett okból előretolt vonalunkat visszavontuk a második állásba. Akaratlanul is emlékeztet ez az esemény az oroszoknak az uszicsói Dnyeszter-sáncokban elért helyi sikerére. Hasonló dolog történt a Putilovka felső folyásánál Luck területén, ahol szintén hátsóbb állásba vontuk vissza csapatunkat.

A már annyiszor megvert kolosszus most is tapasztalni fogja úgy Galiciában, mint Volhyniában, hogy amidőn áttörésre számít, nem fog eredményt elérni. Az a hit, hogy hadvezetőségünk az orosz fronttól számos ezredet elküldött az olasz határra, nem alapszik a valóságon. Az ellenségnek az a taktikája, hogy egyre nagyobb és nagyobb embertömegeket küldöz föl, ezáltal sem hozza meg számára az annyira óhajtott sikert, mert védőfalunk szilárdságán minden áttörési kísérlet kudarcot

ofo fog vallani. Tartson bár az orosz offenzíva rövid ideig, vagy akár hosszú ideig, semmiféle befolyással sem lesz a délnyugati harcok eseményeire és így az oroszok tehermentesítő támadása nem fog segíteni a szorongatott olaszokon.

Stockholm. A Novoje Vremja szerint Stürmer miniszterelnök a főhadiszállásra utazik.

Tüz- és vas-áradat.

Lugano. A Novoje Vremja szerint, a mostani offenzíva egészen változott viszonyok között indul meg, mert az orosz seregek ez alkalommal nem üres kézzel támadnak, hanem tüz- és vas-áradattal árasztják el az ellenséget.

A Secolo párisi levelezője bizik az orosz offenzíva sikerében, mert — agymond — Magyarországnak és Ausztriának nincs elég tartalékja, Németországot pedig az angol hadsereg — a mely nem maradhat örökké mozdulatlan — meg fogja gátolni abban, hogy tartalékjait átvigye az orosz harctérre.

Nem bíznak az olaszok.

Lugano. Az olasz lapok nem nagyon bíznak az orosz offenzívában és megállapítják, hogy a középhatalmak negyven hadosztályt állítottak az orosz hadsereggel szembe, így tehát alig valószínű, hogy a magyar és osztrák hadvezetőség a déltiroli fronttól vigyen csapatteket az orosz hadszíntérre, már pedig az orosz offenzíva csak ebben az esetben segíthetne az olasz seregeknél. A Corriere della Sera nyíltan megmondja, hogy Olaszország semmit sem remélhet Oroszország támogatásától.

„Oroszország összeomlik.”

Haparanda. Az orosz cenzura végre megengedte, hogy Csenkeli szocialista vezérnek a birodalmi dumában mondott beszédéből kivonatot közölhessenek a lapokkal. A többi közt a következőket mondotta:

— A háború az emberek százazreit követelte áldozatul. Népeink élelmezési katasztrófa előtt áll. A duma a kishivatalnokok kezét meg akarja kötözni, ugyanakkor, midőn biztosítani akarja a miniszterek mostani felelőtlenségét. Oroszország bürokratikus felépítése az emberi jogok teljes megsemmisülését jelenti. Oroszország vesztegetés nélkül nem existálhat és épen ezért a bürokratikus épületek össze kell omlania. A törvények csak az alattvalókat kötelezik, a hivatalnokokat azonban nem. Száz hivatalos tárgyalás közül ötvenben a vesztegetés vezeti a bírót. A háború hivatalnokainkat éhes farkassá nevelte és a nép még kenyérhez sem juthat vesztegetés nélkül. A miniszterek már kezdik áruba bocsátani gazdasági és pénzügyi függetlenségünket, amennyiben az Ural és a Kaukázus hegyeinek kincseit kiszolgáltatják az angoloknak. Az egész utálkodó rendszer áruiokból verődött össze.

Százezer korona értékű zsirt vittek ki Aradról.

(A mostani zsir hiány oka. — Kilenc korona hohnaptól a zsir. — Hét korona a hus kitója.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 8.

Hohnaptól kezdve kilenc korona a sertészsir kitója és hét korona a sertészsir Aradon. Így gázol keresztül az élet az olyan kormányrendeleteken, amelyek egyoldalúan egy társadalmi réteg javára és kárára készülnek, amelyekből kéri a radikális megoldástól való féltel. A legegyszerűbb ember is tudja, hogy hiába maximálja a kormány a sertészsirt és húst, ha az élőállat spekulációt 6 maga növeli nagyra azzal, hogy titkos örömmel nézi miként hiszik a falu a város rovására. Az árszabályozó bizottság mai ülésén, amelyen Vargassay Lajos polgármester elnököl, megmondták a hentesek, hogy egy olyan városban mint Arad, ahol az iparok a természetével nem is kerül önként összekeverésbe, még kilenc koronaért sem lehet zsirt adni, mert még azt a jószágot is, amit itt hialatnak, elviszik a kereskedők idegenbe, nona Aradon 6 korona 55 fillért adtak élőszuliban a sertésért. Maximális ár és árszabály mellett természetesen nem lehet esodátkozni azon, hogy Zabor Andor főjegyző arról számol be, hogy a legtöbb hentes üzlet be van zárva, zsir nincs a városban és a bizottságnak kellene valamilyen megoldást találnia, hogy a közönség rettenetes helyzetén segítsen.

A kormány maximális ár rendelete még ma is érvényben van és tulajdonképpen ma is 5 korona 60 fillért kellene kapni a sertészsirt. Azonban mindkét fél, a város és a hentesek be tudják bizonyítani, hogy az Arad körüli fa. vakban 12 korona a zsir és 7 korona a hus. Az élőállat ára pedig napról-napra változik, de egyáltalában nem csökken, nona a kormány már hetek óta igéri, hogy a maximális ár az élőállat súlyát.

A polgármester segíteni akar a város közönségén és óriási felelősséget vállal magára azzal, hogy a kormányrendeletet mellőzve, a hentesekkel állapodik meg a sertészsir lehetséges tételé céljából a zsir és husárakban. Hosszu vita folyt közte és az iparosok közt, akiket nem győzött meg sem a nagyváradi árjegyzék, amely szerint a zsir 7 korona 80 fillér, sem a tomesvári árjegyzék, ahol 9 koronáért mérik a zsirt. Azt hangoztatták, hogy ők tíz koronás zsir ár mellett, éppen csak hogy nem fizetnek rá, mert a sertés most sokat veszít súlyából. Végre is a polgármester rábeszélésére és azra az ígéretére, hogy azok a hentesek kapnak a város által bizalt jószágból, akik most nyitva tartják üzleteiket, abban állapodtak meg, hogy a zsir ára kilenc korona, a husé hét korona, a karajé 7 korona 20 fillér, a zsirszalonnáé 8 korona 60 fillér legyen. Az előadó főjegyző ugyan igen helyesen azt óhajtotta, hogy most ne állapítsák meg a szalonna árát, mert a zsir fontos és nem az, hogy a hentesek jó áron adják el azt a szalonnát, amelyet még januárban és februárban tettek félre, amikor a sertés olcsó volt. A főjegyző megmondta azt is nyíltan a henteseknek, akik azt kérték, hogy a város

vásároljon részükre sertéseket, hogy azt többé a város tenni nem fogja, mert amikor Tisza István gróf segítségével a város fél millió korona értékű állathoz juttatta őket, akkor öt százezer korona értékű zsirt exportáltak a város területéről. Erre a városnak többé nincs szüksége.

A polgármester azonban az ár megállá-

pitásnál nem áll meg. A jövő héten tartandó törvényhatósági bizottsági közgyűlésen indítványozza, kérjen a város a kormánytól jogot az élősértések rekvirálására a város és a vármegye területére. Ha ezt megkapja, akkor kiállítás van arra, hogy legalább drága pénzért kap a közönség zsirt és húst.

Orosz ezredek összes tisztjeiket elvesztették.

— Orosz hivatalos a hallatlan véraldozatokról. — A cár katonáihoz. —
— Erkezett éjjel fél három órákor. —

Budapest, június 8.

A sajtóhadiszállásról jelentik: Az orosz vezérkar hivatalos jelentése június 7-éről a következő:

Csapatink Wolhyniában, Galiciában és Bukovinában sikereket tovább fejlesztek. A foglyok száma és az ellenségnek erősen kiépitett állásából való kiűritése alkalmával kezükre került zsákmány még mindig növekszik. Néhány nehéz üteget gyalogsági ágyúkkal és munióival vettünk el az ellenségtől. A legutóbbi harcokban az ellenség tapasztalhatta, hogy hadiszereink megszáporodtak. Ezek a harcok hozzájárultak ahhoz, hogy megerősítsék ama bizalmunkat, hogy a hadiszere további növekedésével, az ellenség állásainak elpusztítása sokkal hatékonyabb lett; küzdelmünk legutóbbi három napja alatt elért sikereink csapataink kiváló viselkedését és offenzív kedvét igazolta.

A hírsége, a legfőbb hadur tegnap este 10 órákor a főállásról Brusilow tábornokhoz a következő táviratot intézte:

Közlje az Ön főparancsnokságára bízott fronton lévő hős szerelett csapatokkal, hogy büszke megelégedéssel szemlélem hőstetteiket, előrehaladásukat dícsérettel ismerem el és nekik ezért szívvelyes köszönetemet fejezem ki. Az Uristen segítsen abban, hogy az ellenség-

get országunkból kivessük. Mag vagyok győződve arról, hogy mindannyian egy akarattal fogják végig küzdeni a harcot az orosz fegyverek dicsőséges győzelméig. Miklós.

Az óvatosság ezidő szerint nem engedi meg, hogy megnevezzük azokat a vitéz ezredek, amelyek közül egyesek összes tisztjeiket elvesztették. Ép így lehetetlen nyilvánosságra hozni ama hős lelkű tábornokok és tisztek nevét, akik hősi halált haltak, vagy megsebesültek, valamint ama környék megnevezését, ahol a harcok lejátszódtak.

Budapest. A Pester Lloyd haditudósítója jelenti a sajtóhadiszállásról: Visszavonulásunk folytatásaként legelső vonalainkat egyes helyeken valamivel visszavettük olyan helyen levő második vonalakra, amelyek jobb terepen és kevesebb áldozattal teszik lehetővé a védelmet. Az ellenség támadásai a front többi részén teljesen meghegyesültek.

Szép előrehaladást tettek csapataink az olasz fronton, ahol a Sette Comuni területen neves harcok folytak reánk kedvező eredménnyel.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Szombaton: este 8 és fél órákor, rendező helyarákkal „Magyar nabab”.

Vasárnap: délután 3 és fél órákor mérsékelt helyarákkal „Derék Fridolin”. Este 8 és fél órákor rendező helyarákkal „Mágnás Miska”.

Hétfő: délután 3 és fél órákor mérsékelt helyarákkal „János Vitéz”. Este 8 és fél órákor rendező helyarákkal „Olgyászerelem”.

Kedd: este 8 és fél órákor Király Ernő vendég felléptével, a téli színház rendező helyaráival „Legénybucsu”.

Szerda: Király Ernő vendég felléptével „Bajos ismeretlen”.

Csütörtök: Király Ernő vendég felléptével „Leányvasár”.

Péntek: Király Ernő vendég felléptével „Szibill”.

A tékozló fiu.

Zenés némajáték 3 felvonásban. Zenéjét írta: A Wornser.

(Jótokonyvca előadás a „Hadseregélyző” javára.

Arad, június 8.

Divatba jöttek a pantomimok. A nagyszerű színházi érzékkel megáldott Reinhardt kezdte meg az új irányt, mintha előre tudta volna, hogy kapni fog rajta a közönség. Nemde érdekes? A legtalentusosabb és legzati-

náltabb színpadi rendező visszatér a színjáték legprimitívebb formájához: a némajátékhoz. Amint hogy minden nép műköltészet a népköltészet kincseitől lett újja és ragyogóvá: a modern színpadi technika nem a pantomimoktól várja a fejlődésének újabb és újabb csodáit? Reinhardt: Sumurun-jában a lehetőségek egész tártáját mutatta meg. A szem, az arc, a kéz beszéde nem volt ismeretlen a beszélő színész előtt sem, de használatuk másodrendű érték volt csupán az élőszó kifejező ereje mellett. A „berliniek” megmutatták hogyan lehet mindezeket elsőrendű színpadi értékké növelni a csak alig pár nap előtt tapasztaltak a budapestiek a magyar származású Mátrai Ernőnek, ki néhány berlini színésszel pompás némajátékot mutatott be a Napope-rában.

Aki mindezeket egyszerű kísérleteknek tekintené: azoknak némán is csattanó teleletet ad az aradi színházban ma színpadra került „Tékozló fiu”. Gondolkodásra kell, hogy készítsen mindenkit — a pantomimok életrevalósága felől — az a tudat, hogy e műben a magyar színészet büszkeségei, olyan nemzetközi dicsőséggel ékes nevek társaságában jelentek meg, minők Galafrés Elsa és Dohnányi Ernő. A beszélő színészek legkiválóbbjai: Csillag Teréz és Hegedűs Gyula lemondanak az élőszó varázsáról a művészetük ereje egészen új, vagy legalább is szokatlan utakon ér el a közönség szívéig! Miért tennék ezt, ha nem éreznék, hogy a szín-

játék e primitív módja nagyszerű lehetőségeket nyújt művészetük teljes kifejtésére?

Ifjland a 18-ik században: „emberábrázolás”-nak nevezte a színjátékot. E definíció ma is igaz. A színésznek embert kell ábrázolnia. De hogyan történhetett ez meg, amíg nem írtak drámákat, legalább a mai értelemben nem? A színjáték fejlődésének története azt bizonyítja, hogy „a mai színjáték eredeti formája nem az írott drámák előadásai, — hanem a pantomimika, a némajáték.” Hogy a mai színészet ősapjai a mimikusok, táncosok és bohócok voltak, erről írásbeli bizonyosságot tesz a samosatai Lukianos, aki már a Kr. után való 2-ik században megírta a legelső alapvető munkát a színjátékról. Ha a munka a pantomimikáról szól a logikával von párhuzamot a költő és a színész között: „az élőszóval előadott drámáknak a költő a főszemély, a pantomimikában pedig, mindig a színész a főszemély!” Ime, már a Kr. u. 2-ik században véleményt mondtak a felett, hogy hol fejtheti ki a színész művészi erejét és talentumát jobban, a drámában-e, vagy a némajátékban. A magyar színjáték teoretikusa Hevesi Sándor dr., a pantomimikát: szöveg nélküli való színjátéknak nevezi a legfontosabb bizonyítékoknak véli a színész művészetének önállósága mellett.

Csodálkozunk-e ezek után, hogy a színművészet kivételes nagyságai pantomimben lépnek elének? A mai est két cologrói győzött meg mindnyájunkat; először a némajáték elképesztően szíves művészi skatárjáról, másodsor a szereplő művészek csodálatos képességéről.

A Tékozló fiu tárgya nem a régi hisztériák korából átörökölt téma; csak a nevek maradtak régi görögök: a mese maga modern, oh mennyire az! szinte túlmódern, mai — még kisé aktuális is, ott leselkedvén a kárpitok mögött a háborús rém egy-egy tekintete. De azok az eszközök, amelyeknek a segédletével a művészek életrevarázsolják a mesét: régi-bek a réginél: ősi, tiszta eszközök azok: a természet romlatlan, játékos gyermekeinek eszközei. Ahogy a fák, a fűvek beszélgetnek egymással, úgy beszélnek ők is, ahogy két akácvirág összehajlik úgy hajlanak össze ők is a hogy az éjszati szelvényben haragosan megrázkódik a hársfalomb; úgy haragszanak ők is a természetnek ezt az egyszerű játékát valahonnan dallal kísérő egy uzzóli kis fakó pacirta.

Ilyenforma volt a tegnapi est. Sehol semmi meserékelt vonás, csínált virág és görögült.

Csillag Terézről megírtam egyszer, hogy ifjúságomnak legszébb emlékei közé tartozik az az est, midőn először nevetni hallottam. Így nevetettek valaha a görög kőzetekben, csörgő vízek partján az ezüst hangú dryádok. Gondolhattam e valaha arra, hogy jönni fog egy est, midőn csodálni fogom hangtalan nevetését, könnytelen sírását? Van-e anya, aki tiának némán tud örülni a aki fiát jaj-szó nélkül tudja elsiratni? A legnehezebbet játszotta ma meg minden szerepe közül, ez a csodálatos nagy asszony: a némaóra itől melegsivű édes anyát.

Galafrés Elsa volt a Tékozló fiu. A szerelemes, könnyelmű vezeklő kis Pierott. Minden jelenetben másnak kellett lennie, az érzelmeknek egész kaleidoszkópját kellett megmutatnia. A simogató selymes szerelemtől a lezúrt fiu koldus nyomoráig az élet egész rejtelmes gépezetét meg kellett mozgatnia a megajszolta a kibeszélhetlent s elbeszélte a

szavakkal el nem mondhatókat. Sokat vártunk a világhírű művésznőtől, de többet kaptunk, mint amennyit vártunk.

Paulay Erzsébet a szépség meglevően eddigi szobra volt. S mert szerepe is az volt, hogy szép legyen, hódítson: a kis Phrynette alakját nem volt nehéz tökéletessé tennie. Szépsége beszélt, ragyogott és tüzelt a majdnem elileledt a szépség e kisugárzásában művésztől bájos és finom vonalait megkérteni, minthogy a nap sugárzáporában sorszor elfeledkeztünk arról, hogy ez az égi test nemcsak világit, de éget és éltet is...

Hegedüs Gyula a legtökéletesebben beszélő magyar színész, akinek pompás organuma annyi siker szóga volt, hogy élt-e Pantomim színpadai között? Ne mondjunk erről a tökéletességről véleményt, inkább mondjunk el Néző császár korából való rövid történetet. „Demetrius cinikus bölcsész szörnyen iszotta a pantomimikusokat. Kijelentésére egyik híres némajátékos arra kérte, hogy ítéletkése előtt nézze meg St. Így is történt. Eljátszotta egyik szerepét a bölcsész előtt és pedig oly csodálatos hatással, hogy Demetrius elragadtatásban így kiáltott fel: Ember, én nemcsak látom, hanem hallom is, amit csinálsz, mert hiszen a kezeid, mintha csak beszélnének...” Ez a Hegedüs Gyula kritikája.

Kürthy György kis szerepében is elsőrangú volt. Elegáns, komikus és karakterisztikus, kifejező és megértető egyszerre.

A némajáték zenés részét Dohnányi Ernő játszotta. A közönség tüntető tisztelettel honorálta a nagy művészek ezt az önfeláldozó vállalkozását. A világ legnagyobb koncerttermének ünnepeit alakja lemondott a virágos dícsőség tapsairól a beállott egy kis pantomim kísértő zenészenek, hogy ezzel is áldozzon a rokkant magyar katonák dícsősége előtt. A némajáték zenéje nem virtuózok számára írt koncert darab volt, de a kis zenei potpourri előadásában is meg kellett látnunk és éreznünk a nagy művészt, ki dícsőségének koszorúival azokat övezi, akik arra legméltóbbak, az összetört magyar katonákat.

Talán felesleges is mondanom, hogy a nyári szinkör aligha látott még olyan fényes közönséget, mint a mai volt. Mindenki ott volt, aki Aradon szereti a szépet, a magbecsűt a művészetet.

Zombory Andor.

* A rezervista kadet pütkösd mindkét napján közkíváncsúra a Erzsébet mozgósításhozban. Negyedszer kerül most Aradra ezen gyönyörű eredeti háborús mozifelvétel a közönség épp oly lázas érdeklődéssel várja az Erzsébet-mozgó két napi reprizét, mintha premierben mutatná be. A közönség a helyek nagyobb részét lefoglalta már, hogy biztosíthassa magának ezen szenzációt, kelte felvétel megtekintését. Csupa háborús hangulat ez a kép, melynek felvételei az olasz fronton történtek a látjuk előttünk ama magas sziklákat, melyeket hős katonáinknak nehéz küzdelmek árán nemrég sikerült elfoglalniuk. Legközelebb a Hasonmás a fészerepben Hanny Weise, szenzációs detektív-száger. 171

* A nyári idény első előadása. Szombaton, f. hó 10-én kezdődnek a rendszer előadások a szinkörben. Első este Jókai „Magyar nábob”-ja kerül színpadra. Vasárnap utoljára 3 és fél ór. kor „A derék Fridon” mutatott operett van műsoron, este 8 és fél órakor a színpad legnagyobb slágerje „A mágnás Miska” kerül színpadra. Hétfőn, pütkösd második nap-

ján délután „A János vitéz” operett van műsoron, este 8 és fél órakor „A cigány szerelem” kitűnő operettel eleveníti fel a társulat, teljesen új szereposztással és új betanulással. — Király Ernő, a Király-színház művésze kezdi meg az idén a vendégszereplések sorrendjét, első fellépése kedden lesz a „Legénybucsu” kitűnő operettben. Király Ernő mindenkor kedvence az aradi közönségnek és bizonyos, hogy a mostani fellépéseiben is zeufoit házak fognak gyönyörködni. Király Ernő fellépései a téli színház rendszer helyzei mellett tartatnak meg. Jegyek előre válthatók a téli színház pénztár helyiségében.

* Hívatlan vendégek. (Treumann Lársen vigjáték az Urániában.) A színház tegnap egy nagyon keves és ötletes vigjátékkal kedvedett a közönségnek. Kenéz Balázs dr. orvos ur és házvezetőnőjének hívatlan vendégeiről nagyon szó: sok kaland és sok kellemetlenség kíséri ezt a vendéglátást, de végeredményben nagy a vendéglátó gazdára, mint a vendégekre kellemes eredménnyel jár. A sok derűs epizód és a számtalan feszes helyzet igazi

derűsögre ad alkalmat, a mi a mai időkben bizony egy maga is elég jól meg nem becsülhető kincs. — „A hadi árva.” O. csász. és kir. Zita és Izabella főhercegnasszonyok részvételével részben a Skoda gyár telepén készült felvétel, melynek jövedelme tisztán adományozásai cölökre fordítatik és amely Budapesten oly nagy sikert aratott, legközelebb az Urániában kerül műsorra. 5

* Szenzációs detektívdráma az Apollóban. (Oswald Richard legújabb filmje.) Oswald Richardtól, a szenzációs német rendezőtől számos szép filmet kaptunk már, de egy sem közelíti meg legújabb hatalmas művét, „Az ezüst golyó”-t. Oswald Richard lebilincselően érdekes detektívstóriát dolgozott fel művészetének széleskörű skálájával. Nem a mozitechnika lehetetlen felhasználásával keresi a hatást, hanem az izgalmas problémák szenzációs megoldásával. A közönség nem látja előre Fox detektív nyomozásának eredményét, hanem tejezetről-tejezetre újabb megismerés a nem várt fordulattal tartja tenz mindvégig a tejezet érdeklődést. A fővárosi moziszínházak kasszadarabja ez a nagyszabású detektívdráma amelyet pénteken mutat be először az aradi Apolló-színház.

French tábornok Kitchener utóda.

(Hét tábornok pusztult el a Hampshire-on.)

— Ejjel 2 órakor érkezett telefonjelentés. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 8.

Berlin. A Vossische Zeitung jelenti Stockholmból Kitchener utazásának következő érdekes előzményeit: Egy ma Oroszországból ide érkezett beavatott férfiú mondotta el a következőket:

Még mielőtt a dumaképviselek Londonba utaztak volna, pétervári diplomáciai körökben nyíltan beszéltek arról, hogy Anglia, amely annyira követeli az orosz offenzívát, nem kapható arra, hogy kötelező ígéretet tegyen arra vonatkozólag, hogy angol részről tehermentesíteni fogják azt. Május végén az orosz délnyugati front főparancsnoka, Brusztow tábornok jelentette Pétervárra, hogy offenzívája csak akkor sikerülhet, ha Anglia oly nagy erőket vet Verdun elé, hogy ezáltal a németeket ott lekötse megakadályozza őket abban, hogy nagyobb tömegeket dobjanak át keleti frontjára. Szasszanow, úgy látszik, érélyes formában tudomására hozta Brusztow követelését a pétervári angol nagykövetnek, aki kijelentette, hogy nagy angol hadsereg áll nyugaton készen arra, hogy Brusztow tábornok offenzívájának segítkezzék.

Május 30-án Iwanow tábornok, az orosz délnyugati front parancsnoka a cár megbízásából Brusztow főszállására utazott, hogy segítkezzék a készülő offenzívában. Utazása előtt Pétervárot kisebb beszédet mondott, a melyben utalt arra, hogy a készülő orosz offenzíva esetleg döntő harc lehet, mert Kitchener megígérte, hogy nemcsak nagy tömegeket von el a nyugati frontra, hanem személyesen is részt fog venni az offenzíva irányításában. Már akkor úgy értelmezték ezt a kijelentést, hogy Kitchener Oroszországba utazik.

Június másodikán az angol katonai attasé nadszede kíséretében Archangleszkbe utazott. Ugyanaznap a cenzura megtiltotta az orosz lapoknak, hogy Kitchener utazásáról irjanak. Időközben az orosz délnyugati vasutak utasítást kaptak a kormánytól, hogy a

következő szerdára készítsenek elő Pétervárról Kiewbe különvonatot és a szalonkocsikat angol színekkel díszítsék fel.

Ha már most a brit kormány azt állítja, hogy Kitchener után csak szűkebb vezérkarának néhány személye kísért, ennek ellentmond az a körülmény, hogy orosz részről egy vezérőrnagyot és egy századost rendeltek ki Kitchener személyes szolgálatára, továbbá még hét vezérkari tisztet környezete számára. Ez bizonyítja, hogy Kitchener kíséretében legalább hét tábornok tartózkodott.

Páris. A lapok londoni értesülései szerint a kormány válaszként a Kitchener lord elhagyásával megüresedett hadügyminiszteri tisztség betöltésénél valószínűleg French tábornokra esik.

Basel. A Daily News értesülése szerint az Orkney szigeteken Kitchener lorddal elsüllyedt Hampshire fedélzetén a hétszáz főnyi legénységen kívül háromszáz egyen utazott, közöttük orosz tisztak is.

A király ajándéka. Fogarásról írják: Tégiás Aron nagyjaitai földművesnek fia gyermeke van s ebből hatan szolgálnak a jelenlegi háborúban mint katonák. Azaz, hogy most már csak öten, mert az egyik fia, mint zászlós, hősi halált halt. A király a nagyjaitai főszolgabíró után 500 korona pénzjutalmat és egy királyi monogrammal ellátott órát küldött Tégiás Aronnak.

A pénzügyi bizottság ülése. Budapestről telefonaija tudósítónk: A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délután tárgyalta és elfogadta az indennitásról és a horvát pénzügyi egyezmény meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatokat.

Költöző bukaresti követek.

(Visszahívták a görög követet is. — Mortzun belügyminiszter szabadsága.)

Távirati tudósítás.

Bukarest, június 8.

A bukaresti „Minerva” írja: A „Wecerna Wremja” szerint Saint-Aulaire, az új bukaresti francia követet azt az utasítást kapta a kormánytól, tegyen azonnal nyomatékos lépéseket a román kormánynál és ezt bírja rá, hogy politikáját egyeztesse össze az ententé-vel. Az új követ különben szentpétervári tartózkodása alatt ugyanezen kérdésben több ízben tanácskozott Szasszanow külügyminiszterrel. A francia követ ezen megbízására — végzi a Minerva — az időpont, a mi szempontunkból különösképpen kedvező, úgy, hogy már előre is biztosítjuk Saint-Aulaire urat — egy gyönyörű fiaskóról.

A görög követet is visszahívták.

Bukarest. A bukaresti Universel ma reggel megjelent számában írja a következőket: Görögország bukaresti követe Psichas, kormányától taviratilag azt az értesítést kapta, hogy azonnal térjen vissza Athénbe. A követet arról is értesítették, hogy a bukaresti görög követség ügyeinek a vezetését Rangabé veszi át, aki eddig Hágában működött, mint Görögország megbízottja. Psichas követ visszahívását összetűzésbe hozzák Görögország külpolitikájának új alakulatával és a Szalonikiben legutóbb történt eseményekkel. A távozó követet a Venizelosz kormány nevezte ki Bukarestbe. Psichas hű megtestesítője volt a Venizelosz kormány külpolitikájának. Az új görög követ a napokban érkezik meg Bukarestbe.

Bukarest. Constantin görög király névnapja alkalmából a bukaresti görög templomban istentiszteletet tartottak, amelyen a román király képviselőjében Catargi udvari marsall, a kormány nevében pedig Porumbaru külügyminiszter jelentek meg.

A román belügyminiszter Németországba utazik.

Bukarest. Mortzun román belügyminiszter a napokban kezdi meg két havi szabadságát. A miniszter tudvalevőleg az utóbbi időben sokat betegeskedett és most orvosai tanácsára Reichenhallba utazik, ahol az egész két hónapot tölteni fogja.

Hivatalos böjt-nap Bukarestben.

Bukarest. Az Epoca a következő érdekes hírt közli: A hushiány következtében a román kormány elrendelte, hogy a szentpétervári böjt alkalmával egyetlen egy kiló húst sem szabad elárusítani. A húscsarnokok zárva lesznek. A böjt június 6-án kezdődik és június 28-án ér véget.

A görög—bolgár—román viszony.

A „Bukarester Tagblatt” ma ideérkezett június 6-iki számában olvasom ezt a kis jellemző megjegyzést:

„A román csapatoknak a határról történt visszavonását a bukaresti ruszofil sajtó keserű kifakadásokkal kommentálja.

Az „Epoca”, Take Jonescuék szócsöve azt írja, hogy immár a bolgár csapatokat is visszavonták a román határról, mert — mert a török hadsereg helyzete kényelmetlenné vált. Azt hisszük, tolytatja a B. T., hogy ennek az oka egészen más és pedig valami olyas, amely háborus uszítóinknak most már végleg lerombolta minden reményüket, amelyeket terveik kivételének lehetőségébe helyeztek.”

Bukarest. Szófiából jelentik a bukaresti lapoknak: A „Mir” című bolgár lapban Gesoff, volt miniszterelnök cikket írt a Görögország és Bulgária közötti barátságos viszony helyreállításáról. A cikk szerint Görögország meggyőződött arról, hogy a görög—bolgár meg nem értésnek főokozója Szerbia volt, amely nem vette tekintetbe a Bulgáriával megkötött ünnepélyes egyezményt.

Itt az ideje — írja Gesoff — hogy a két ország megértse egymást és véget vessen a meg nem értésnek, amely csakis a két ország ellenségeinek hasznát.

Verdun körül...

(Nemet stratégiai sikerek. — Flamand — francia barátkozás.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 8.

Basel. A Baseler National Zeitungban Schreyer ezredes a következőket írja a németek offenzívájáról:

— Azt hiszem, hogy Verdun bevétele már csak rövid idő kérdése. Mindenesetre nagy jelentőségű a németek előrehaladása a Maas balpartján, mert a német csapatok ezzel nyolc kilométernyi közelségbe jutottak a verdun-párisi vasúthoz, és ha ennek a vonalnak összeköttetését meg fogják szakítani, már ennek is nagy stratégiai jelentősége lenne.

Minden militarizmus megsemmisítése.

München. A Münchener Neueste Nachrichten-nek jelentik Belgiumból: Május 29-én Rouenben francia-belga testvériségi ünnepet rendeztek, amelyen hat belga miniszter vett részt. Vandervelde szocialista miniszter beszédében azt mondta többi közt, hogy a közös harc célja nemcsak a német militarizmus megsemmisítése, hanem egyáltalán minden militarizmus az egész világon. Egyszer és mindenkorra lehetetlenné kell tenni, hogy rendszeresen előkészítsék a háborút. Emögött a beszéd mögött, amelyet a pacifisták bizonyosan örömmel üdvözölnek, a francia revansgondolat visszatartása rejlik. A francia hallgatóság nem fogadta nagy lelkesedéssel Vandervelde kijelentéseit.

Politikai tartalmu beszédet mondott Helleputte miniszter, akit mint flamand születésű embert, kijelölték arra a célra, hogy válaszoljon a birodalmi kancellár belga programjának ama részére, amely a flamand nép sorsával foglalkozott. A belga miniszter azt mondta, hogy a flamandok semmit sem fogadnak el Németország kezéből, mert sokkal inkább gondoskodhatik róluk Franciaország. Bár a flamandok gyűlölik a francia fajt, mégis Franciaország éltetésével végezte szavait. Ugy látszik, annyira hatalmában tartja Franciaország a belgákat, hogy még a flamandok is kiszolgáltatták magukat a franciáknak. Arra azonban nem számítottak Rouenben, hogy a német megszállás alatt tartott Belgiumban a flamandok meg vannak elégedve az új reformmal és mitsem törődnek Helleputte miniszter kijelentésével.

Támadják a francia hadvezetőséget.

Bern. A Petit Journal a francia képviselőház tegnapi üléséről a következőket közli: Az ülés elején Albert Favre képviselő általános nyugtalanság közepette interpellációt terjesztett elő a katonai helyzetből támadt telelősségekről. Briand miniszterelnök utalt a hadügyi bizottságban adott felvilágosításokra, az azoknak alapján arra kérte a szónokot, hogy álljon el interpellációja megokolásától. Favre erre nem volt hajlandó és azt válaszolta, hogy végre-valahára nyíltan ki kell mondani az igazságot, senki sem akar tőkét kovácsolni a Verdun körül elkövetett hibákból és bűnökből, de bizonyos tényeket meg kell állapítani, hogy következtetéseket lehessen levonni és megérleljük a kellő döntést. (Tetszés a baloldalon.)

A Matin szerint Favre interpellációjában azt hangoztatta, hogy nem a verduni harotéri helyzet stratégiai megvitatása a célja, hanem egyszerűen arról van szó, hogy milyen hadviselést kell követni a németek ellen. Egyre erősebb a közvéleménynek az a feltevése, hogy azok a súlyos veszteségek, amelyeket mi szenvedtünk, a vezetés könnyelműségének és az elővigyázatosság teljes hiányának következményei. (Tetszés.)

E szavaknál Deschanel elnök előrehajolt a szónokhoz és valószínűleg arra kérte, hogy mérsékelje magát, mire a baloldalon sok képviselő felzudult. Ilyen kiáltások hangoztak az elnök felé: „Onnek, nincs joga a szónokba belefojtani a szót!”

Favre pedig folytatta: Bizonyos hadviselési rendszerekről van szó, a hadvezetés módszereiről, a melyeket, ép úgy, mint azokat, a kik azokért felelősek, ebben a vitában egyszerűsággal kell itélni. Beszéde végén a szónok támadta Briand miniszterelnököt a titkos üléseken tanúsított magatartásáért.

A Matin szerint Briand újabb felaszólása után elsimult ez az összeütközés, mire a képviselőház június 16-ra tűzte ki a titkos ülést.

Tisztelettel kérjük

azokat a t. tábort elölvezetőinket, akiknek a tábort postaszámuk megváltozik, hogy egyidejűleg a régi tábort postaszámukat is írják meg, mert ellenkező esetben a lap pontos küldésében fennakadás állhat be.

Török rendjellel kitüntetett aradi repülőszázados.

(Amikor csak légi ut vezetett török földre. — Repülőink munkája az olasz fronton.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 8.

Néhány nap óta egy fess, magas, barnaparolis százados tartózkodik Aradon: egy repülőist, akinek szép érdemrendjei, amelyek mellét díszítik, mindenki érdeklődését felkeltik. Sokan vannak is, akik még emlékeznek is a katonatisztra, tudják róla, hogy aradmegyei származású s Aradon is végezte iskoláinak egy részét. A repülőszázados, akinek a szigam laudiszon és a katonai érdemkereszt mellett kívül török rendjele is van, Bernáth Mátyás, akinek szülei előbb Németországon, majd Zsigmondvásan laktak. Ő maga az aradi kir. gimnáziumban végezte iskoláit s onnan ment a temesvári hadapródiskolába. Bernáth százados, aki a háború kitörése óta, mint repülő tiszt teljesített szolgálatot, munkatársainknak háborús élményeiről a következőket mondta el:

— A háború kitörésekor a déli harctéren teljesítettünk szolgálatot s igen sok felderítő-repülést végeztem magam is s végeztettem, mint egy repülő-század parancsnoka. A Potiorek féle visszavonulás után előbb Ujvidékre, majd Csernahévízre került századom s onnan látogattunk el sűrűn Szerbiába bombázva a szerb katonai raktárakat, vasutakat.

— A múlt év tavasza óta sűrűn érkeztek Csernahévízre német repülők. Akkor ugyanis még nem volt meg a közvetlen összeköttetésünk Torokországgal s így azoknak a német repülőknek, akiket Konstantinápolyba kommandíroztak, gépeiken kellett megtenni az utat. Csernahévíz volt a kiinduló állomás s ott én is századom segédkezünk a német repülőknek, előkészítettük gépeiket, javítottuk azokat. Erősek voltak látni, amint egy-egy német repülő elindult a hosszú utnak rendezésén minden podgyázat magával vevé: podgyázatokat ugyanis erősen hozzákötötték két oldalra a géphez s úgy indultak el a veszedelemre utra. En is gyakran felszálltam német bajtársaimmal, de bármennyire is szerettem volna elkerülni a Dardanellákat, miután magyar repülőket nem küldtek oda, nem mehettem el.

— Amikor az olasz háború kitört, engem egész századommal Görzbe rendelték. Azóta ott teljesítik szolgálatot a számtalan feldejtő uton, légi harcban vettem részt.

— Most, hogy offenzívánk megindult, azt is természetesen repülőink készítették elő. A repülők hozták az olasz csapatmozdulatokról jelentést, azok zavarták az ellenség mozgólódásait, azonkívül támadásokat intéztek a hátas vasuti összeköttetések és hidak ellen. Március huszonehétedikén indultak többek között ilyen nagy támadó utra. Tudtuk előre, hogy a Piave hidjait fogjuk bombázni s már napokkal előre készültünk rá. A mi repülőterünkön kijelöltünk egy körülbelül 4-5 méter széles és tíz méter hosszú sávot s felette keringve gyakoroltuk a bombavetést.

— A Piave körülbelül százharminc kilométernyire van a front mögött s három hidján bonyolódik le ugyazóvíván az egész felsőolaszországi vasuti forgalom. Ki voltak osztva a szerepek: a felső hidat a triestri repülők támadták meg, a középsőt mi, a görzi csoport, a legalsót pedig a tengeri repülők bombázták. Az aviatika történetében páratlan volt ez a támadás. Mintán ugyanis a cél, a hid rendki-

vál kicsiny volt, az egész repülőraj, dacára a védőágyúknak, ötven méternyire ereszkedett le s úgy dobáltuk a bombákat. A mi csoportunkból tizenegy repülő dobott bombát a középső hidra s öt találatát tettsz azután tönkre.

— Elután következett az Udine, Ovidale elioni támadás, majd a lasarsai vasuti gőcpont ellen intéztünk éjjeli támadást. Két védőágyú tüstelt reánk csakadatlanul s kitűnő fényezőórákkal világítottak meg bennünket az olaszok, mindameltett kétszáz méternyire leereszkedve tönkresíjnyitottuk az állomást s valamennyien sértetlenül tértünk vissza.

— A múlt hetekben egy kis baleset ért, amelyet azonban mégis szerencsésnek nevezhetek. Ugyanis, amikor egy új repülőgépet kaptunk s én azt berepülve egy al-tisztomnak adtam át. Az al-tiszt mindössze kétaszor szállt fel vele s aztán jelentette, hogy a gépnek valami baja van. Igyekszünk kijavítani, de miután nem boldogultunk vele, visszaküldtem a gyárba azzal, hogy a gépnek vagy a törése van elhúzódva, vagy a motor rossz irányban van beépítve. Mikor visszakaptuk a gépet, ismét én repültem be. Egy tűzérhadnagy barátságommal akartuk kipróbálni s nekem mindjárt feltűnt, hogy a gép szokatlan hosszú ideig száll a földön. Alig hogy a levegőbe jutottunk, a gép hirtelen felgaskodott, aminek ellensúlyozására természetesen én előre nyomtam a kormányt. A mozdulatot azonban még sem tudtam teljesen ellensúlyozni, mert a kormány a benzintartóba ütközött, a gép ennek következtében oldalra billent és leszuhant. Egész apró darabokra tört s csodával határos, hasonló sahaságnál talán még soha sem történt meg, hogy mind a ketten élve menekültünk. En csak egész jelentéktelen horzsolásokat és szurdásokat szenvedtem, míg a tűzérhadnagy, akire a beépített géptagyer rásuhant, könnyebb természetű agyrázkódást. Sérüléseim következtében kaptam tizennégy napi szabadságot, amelynek elteltével ismét az olasz frontra térek vissza.

SPORT.

A Magyar Athletikai Klub Aradon.

(Nagy sportünnepély a ATE pályán. — Válogatott játékosok szereplése.)

Arad, június 8.

Ünneppé avatja az Aradi Torna Egyesület a katonai parancsnoksággal, karöltve Pünkösdi vasárnapját. Az ATE. kitűnő vezetősége számtalan esetben tanúsította, hogy hivatásának magaslatán áll, szebbnél-szebb sporteseményeket rendezett, a legtöbbször háborús jótékony-célokra, melyek az aszadi sport közönség támogatásával mindenkor sikerültek. A pünkösdi ünnepély jövedelmének 50 százalékát a 22. gyalogezred rokkant katonái segély alapja javára ajánlotta fel az ATE. és a katonai parancsnokság nagybecsű engedelmével a teljes összeállításon katonazenekar hangversenyt is programjába vette, azonkívül a náci ezred jelenleg kitűnő, a legújabb bevonulások alkalmával megerősödött football csapatát hozza össze az ATE. I. B. csapatával, barátságos mérkőzésre, fé négy órai kezdettel. Utána a nap elcsúsz, a Magyar Athletikai Klub teljes-

első csapatának szereplése lesz az ATE. kitűnő csapata ellen. A MAK. olyan összeállításban fog ez alkalommal lejönni, mely még Aradon nem volt. Játszani fog Bodnár, Kehring és Krempels többszörös magyar válogatottak, azonkívül egy jelenleg Budapesten tartózkodó osztrák reprezentatív hátvéd is. Aradon ma már nem kell a sport szeretetéről utóbbi cikkeket írni, a sportközönség csak végig nézi a ATE. vasárnapi programját és megajánlja, hogy e mellett először minden-más esemény, és teleshetetlenül fogja tenni Pünkösdi vasárnapját. Jegyek elővételben jövedel-csökkentés: Blöck H., Hegedűs Gyula, Mándt Emil és Sobernag H. usak illetékesen kaphatók. Az ünnepély az ATE. ócsa-téri sporttelepén fog lezajlani. 2916.

Két hadihajó pusztult el Kitchenerrel.

(Titkolózik az angol admirálisítás. — Aranyat szállított a Hampshire.)

Saját tudósítónk telefonbeszámolója.

Budapest, június 8.

Hága. Itt valószínűtlennek tartják, hogy a Hampshiret más angol hadihajó mekürtte volna. Már vannak is hírek arról, hogy az Orkney szigetek közelében még egy angol hadihajó süllyedt el, de az angol admirálisítás ezt a veszteséget elhallgattatta.

Ot millió pusztult el a Hampshirerel.

Amsterdam. Londoni hírek szerint a Hampshire több millió értékű aranyat vészett a tengerbe, amelyet Angliából azért küldtek Oroszországba, hogy azzal a japán municiót kizit-hessék.

London. Asquith miniszterelnök ideiglenesen átvette a hadügyminiszterium vezetését.

Szivszaggató jelentések.

Hága. Londonból jelentik: A Daily Chronicle leírja azokat a szívszaggató jelentéseket, amelyek a tengerészeti hivatal előtt játszódtak le. Óraszámra várakoztak ott a tengerészek hozzátartozói, hogy megláthassák a veszteségi listát. Amidőn ezt közzétették, számos asszony elájult. Az admirálisítás épületébe vittek őket, ahová csakhamar ápolónők érkeztek. A vidékről is nagyon sok asszony és gyermek érkezett Londonba, hogy tudakozódják hozzátartozóiról.

Veszélyben Anglia biztonsága.

Kopenhága. A Berlinski Tidende írja: Az angol hadihajóval Kitchener és egész vezérkara a tenger fenekére került. Ez olyan szerencsétlenség, amely minden angol szívet borzalommal tölt el, mert egy olyan férfiat vesztette életét, akiben Anglia büszkedett.

Rotterdam. A Nieuwe Rotterdamische Courant ezt írja Kitchener haláláról: Az Orkney-szigetek közelében lejátszódtott tragédia azt jelenti, hogy Nagy-Britannia északnyugati határától néhány mérföldnyire német buvárnaszádok akadálytalanul működhetnek és ezzel Nagy-Britannia biztonságát s existenciáját fenyegetik.

Churchill és Kitchener.

Bécs. Az utolsó időkben senki élesebben nem támadta Kitchenert Winston Churchillnál. Nagy beszédében, melyben flottapolitikáját védelmezte, arra mutatott, hogy a Dardanellek ellen való támadásnak ragyogó sikere lett volna, ha Kitchener lord nem tagadja meg a csapatok küldését. Azt is állította, hogy Antwerpen védelme csak azért volt eredménytelen, mert nem volt hozzá elegendő katona. Az ir válságot is a hadügyminiszter ellen való

támadásokra használták fel és Birrel, Írország minisztere elmondta, hogy figyelmeztetett a veszedelemre, de a katonai hatóságok megnyugtatták. A municós válságot Lloyd George intézte el, az önkéntes sorozást Lord Derby vezette és az általános védkötelezettséget Carson és Lloyd George kényszerítették ki. Lord Kitchener mindezt háttérbe szorult s sehoh nem bírta a parlament és a nép kívánságait teljesíteni.

Elpusztult a „Lützow“ és „Rostock“ is.

(Ujabb hivatalos jelentés a tengeri ütközetről.)

Saját tudósítók telefonjelentése.

Berlin, június 8.

A Wolff-ügynökség jelenti hivatalosan: Angol részről hivatalos és nem hivatalos sajtótáviratokban és azokban a közleményekben, amelyeket a semleges külföldön levő angol képviselők terjesztenek, megkísérlik a május 31-iki tengeri ütközetben szenvedett angol vereség nagyságát tagadni és azt a hitet kelteni, mintha a tengeri csata az angol legyverekre lett volna sikeres.

Igy többek között azt állítják, hogy a német hadiflotta az ütközet után visszavonult és az angol flotta maradt a csatatér győztese. Erre vonatkozólag a következőket állapítjuk meg: Az angol flotta zömét a csata folyamán május 31-én este torpedónaszád-flottilánk hatásos támadásai visszavonulásra kényszerítették, úgy, hogy az nem bukkant fel újból tengeri haderőnk előtt.

Főlényes gyorsasága ellenére és noha az Északi-tenger déli részein fevonulásban volt az angol sornajóraj, mégsem kísérelte meg, hogy tengeri haderőnkkel harcra bocsátkozzon, sem hogy az előbb említett hajórajjal egyesüljön flottánk tervezett megsemmisítése végett. Az a további angol állítás, amely szerint az angol flotta hiába igyekezett a menekülő német flottát megállítani és a német heigolandi támaszpont előtt megverni, ellentmondásban áll azzal az állítólagos hivatalos angol nyilatkozattal, amely szerint Jellicoe tengernagy egész flottájával már június 1-én betutott a csata színhelyétől mintegy háromszáz mérföldnyire levő flotta-támaszpontba. Így történhetett, hogy a csata után az Északi-tengeren lévő harcúterem túl északra kiküldött nagyszámú német torpedónaszádból álló flottilánk az angol flotta zöméből semmit sem talált, sőt ez a flottilánk a különböző elsüllyedt angol hadihajók nagyszámú legénységét is megmentette.

További bizonyítéka az angolok által vitatott ama ténynek, hogy az egész angol harcflotta részt vett az ütközetben, az a körülmény, hogy az angol admirális jelentése meg a Birminghamot is harcra kényszerítették. Tengerelattjáróink továbbá június 1-én egy német hadihajót is súlyosan meg-

rongált állapotban láttak haladni az angol partok felé.

A német siker nagyságának lefokozása végett továbbra az angol sajtó az angol hajók pusztulását nagy részt a német aknak, a repülő bombázásának és a buvár hajók hatásának tulajdonítja. Ezzel szemben határozottan hangsúlyozzuk, hogy sem aknákat, sem tengerelattjárókat a nyílt tengeri haderőnk nem használt, a léghajókat pedig osakis felderítés céljából foglalkoztatta. A német győzelmet az ügyes vezetés, valamint a tüzerségi s torpedónaszád fegyvereink hatása vivta ki.

Eddig lemondottunk arról, hogy a német veszteség nagyságáról szóló állítólag hivatalos angol állítással szembeszálljunk. Folytonosan visszatérő állítás, hogy a német flotta egy Westphalen típusú sorhajót, két osztaoirkálót, négy kis oirkálót és nagyszámú torpedót vesztett. Azt is állítják, hogy az általunk elvesztett Pommern nem 1915-ben épült 13000 tonnás sorhajó, hanem egy nagy modern csatahajó volt.

Ezekkel szemben megállapíthatjuk, hogy a német nyílt tengeri haderő összes vesztesége a május 31-én és június 1-én lefolyt harcokban és az ezt követő időben a következő volt: A Pommern osztaoirkáló, a Wiesbaden, az Elbing, a Frauenlob sorhajók, négy kis oirkáló és öt torpedónaszád.

Katonai okokból eddig nem hoztuk nyilvánosságra a Lützow és a Rostock hadihajók elvesztését.

Ez intézkedés hamis értelmezésével szemben és főleg az óriási német veszteségekről szóló angol legendák állításai elleni védekezésül ez okon mar tud keli magunkat tennünk. Mindkét hadihajó sérülten kikötő felé való útjukban süllyedt el. A két hajó legénysége az összes súlyosan sebesültekkel együtt megmentették. Ezzel a német veszteségi lista le is van zárva. Biztos jelek vannak arra nézve, hogy az angol veszteségek jóval nagyobbak, amit saját megfigyelésünk alapján is megállapítottunk és nyilvánosságra hoztunk. A tengeri harcban fogásunkba esett angolok vallomásaiból

kitűnik, hogy a Warspite-on kívül a Princess Royal és a Birmingham is megsemmisültek. Megbízható hírek szerint a Malborough nagy hadihajó is a kikötő elérése előtt súlyosan megsebesülve elsüllyedt.

A Skagerrak előtt lefolyt nyílt tengeri ütközet német győzelem volt és győzelemünk abból is kitűnik, hogy ha csak a hivatalos angol veszteségeket vesszük figyelembe, 60,720 német tonna elvesztésével 117,750 angol tonna áll szemben.

Az utabban elsüllyedtnek elismert hajók közül a Lützow a Victoria Luisa-osztályba tartozó 28.000 tonnás páncélos oirkáló volt, amelyet 1912-ban bocsátottak vízre. Legénysége, amelyet megmentettek, 1100 főből állt. A hajón nyolc 30,5, tizenhét 15, tizenkét 8,8 centiméteres ágyú és négy torpedóvető volt.

A Rostock, amely 1912-ben került vízre, 4900 tonnás védett kis oirkáló, amelyet aránylag óriási 26.000 lóerős gépek hajtottak. Fegyverzete tizenkét 10,5 centiméteres ágyúból, két géptegyverből és két torpedóvető oszlopból állt. 376 löny legénységét megmentették.

Arad felirata

az ideitermés értékesítése miatt

(A szerkesztés 5. §. — Igazságtalanság a városok rovására.)

az Aradi közlőny tudósítójától.

Arad, június 8.

A közlélmzési bizottság legutóbbi ülésén tudvalevőleg Kintzig János főispán szóvá tette azt a rendeletet, amelyet a kormány az ideitermés lefoglalásáról és értékesítéséről kiadott. A főispán kijelentése szerint a rendelet nem elégítheti ki az ország lakosságát, mert különösen az állattartók szenvednek igen nagy sérelmet.

A város vezetősége az aradi kereskedelmi és iparkamarával egyetemben behatóan foglalkozik ezzel a fontos kérdéssel. A kamara a mai napon átiratot intézett a várososhoz s kérte, hogy a legközelebbi közgyűlés írjon fel a kormányoshoz a rendelet sérelmes intézkedéseinek megváltoztatása érdekében. Az átirat alapján a közlélmzési bizottság javasolni fogja, hogy már a júniusi közgyűlés foglalkozzék a fontos kérdéssel. A kamara átirata előre bocsátja, hogy a rendelet meglepetést okozott azoknak, akik azt remélték, hogy a kormány a Hadi Terményre fogja bízni az ország általános élelmésését. Ugyanis a múlt évben a kormány megadta a magánosoknak a szabad vásárlási jogot és később azt a hibát korigálendő, az ártatlan fogyasztókat és a malmokat szigorúan megbüntette. Mindeki azt remélte, hogy a múltak tapasztalatain okulva, most a H. T.-re bizzák a közlélmzését. Ez kétségtelenül sértette volna különösen a vidéki kereskedelmi és ipari érdekeket, azonban a háboruban a lehetőséghez képest alá kell rendelni ezeket az ország egyetemes nagy szükségének. A mai napig a rendelet áttuában a törvényhatósági jogú városok lakói hátrányosan érinti, és jelentős részben tartalmaz a kósségek, valamint a rendezett tanácsú városok polgáira. A 5 § ugyanis megengedi, hogy magánosok és testületek is vásárolhassanak annyi gabonát (fejenként és havonként 10 kg lisztnek megfelelően) amennyi a jövő évi augusztus 15-ig elegendő lesz az egyes fogyasztónak. Az idézett paragrafus azt mondja, hogy a magánosok csak törvényhatóságok területén vásárolhatnak (tehát, az aradiak

Aradon), azonban nem enged meg, hogy a vármegyéből Aradra hozhassanak gabonát. Azt azonban kimondja a rendelet, hogy a törvényhatóság első tisztviselőjének felterjesztése alapján a szakminiszterek megengedhetik, hogy ugyanazon törvényhatóság másik községéből is vásárolhasson a togyasztó. Arad külön törvényhatóság és így nem áll módjában a rendelet szerint az aradi togyasztónak, hogy máshonnan gabonát beszereshessen. Már pedig az Aradon termelt gabonából az előre vásárolni akarók szükséglete aligha fedezhető, mert hiszen az itteni termés nem kizárólag erre a célra használtatik fel. Eppen ezért szükségesnek tartja a kamara az egyenlő elbánás elve alapján, hogy a törvényhatósági városok polgárai is ugyanolyan jogokat élvezzenek, mint falusi vagy kisvárosi lakosok. Javasolata oda konkludál: írjon fel a közgyűlés a kormányhoz és kérje az 5. § oly módon való megváltoztatását, hogy Arad (és általában a törvényhatósági jogú városok) lakói a szomszédos törvényhatóságok területéről is vásárolhassanak gabonát.

A rendelet 8. §-a intézkedik az állattörök (sertés, ic, baromfi, tenés stb.) szükségleteiről és kimondja, hogy akik nálunk kevesebb állattal bíró egyének, takarmányáról a törvényhatóság a Hadi Termény utján gondoskodhatik. A kamarai állirat azt javasolja: írassa össze a tanács a város területén nyíló célra szükségelt gabonamenyiséget és már most kérje annak biztosítását a Hadi Terménytől.

H I R E K. LEGÚJABB.

Ejje! 3 órákor érkezett telefonjelentés.

Köln. A Kölnische Zeitung jelentése szerint Viktor Emanuel olasz király a frontról beteg állapotban autón Rómába érkezett.

Róma. Giolitti volt miniszterelnök ma az olasz fővárosba érkezett.

Lugano. Az olasz kormány a dumaképviselek tiszteletére ma estére tervezett bankettet lemondta, tekintettel arra a gyászra, amely az angol hadsereget és az angol nemzetet Kitchener lord elhunytával érte.

Berlin. Newyorkból jelentik: Az angol kormány a Westinghouse Electric társasággal szerződést kötött három millió darab fegyver szállítására. Az óriási megrendelés értéke 340 millió márka. A szerződés értelmében még ez évben egy millió fegyvert kell leszállítani.

Genf. A francia főparancsnokság végre bevallja, hogy Vaux erődöt fel kellett adni. Ezt azzal mentetik, hogy a német nehéz tüzérség folytonos tűz alatt tartotta az erőd környékét, s ezáltal lehetetlenné tette annak megközelítését. A hír Párisban nagy izgalmat kellett annál is inkább, mert az utóbbi időben a főparancsnokság folyton megnyugtató és biztató jelentéseket adott ki.

Páris. A Fantassin francia torpedóromboló hétéven a Földközi tengeren összeütközött egy francia torpedónaszáddal és elsüllyedt. Legénységét, valamint a rajta volt hadianyagot megmentették.

— A trónörökös fiának keresztelője. Bécsből jelentik: A solonoruoni kastélyban ma délután három órákor tartották meg ünnepelesen a trónörökös pár újszülöttjének keresztelőjét. A keresztelést Páti hercegek végezték. A trónörökös, aki a délnyugati fronton győzelmes harcokba vezeti csapatait, nem lehetett jelen a keresztelésen. A szász király és nővére Mária Jozefa főhercegnő, a trónörökös anyja is megjelentek a keresztelésen. A schönbrunni kastélyban őfelsége elébe ment a szász királynak és szívélyesen üdvözölte. Jelen voltak még a keresztelésen a királyi ház összes Bécsben tartózkodó tagjai, a bolgár királyi pár két leánya és számos előkelőség. A keresztelési tisztjét Frigyes Agost szász király, a keresztanyját Mária Antónia párizsi hercegnő látta el. Az újszülött a következő neveket nyerte: Félix, Frigyes, Agost, Győzelmes-Mária, Ferenc József stb.

— Magyar nemesség Grallert vezérőrnagynak. A király Grallert Konrád vezérőrnagynak, valamint törvényes utódjainak a magyar nemességet adományozta cebrői előnévvel. Grallert tabornok a háboru kitörésekor a békéscsabai 101. gyalogezrednek volt parancsnoka alezredesi rangban és a háboru folyamán ismételtén tüntette ki magát, megkapta a legmagasabb katonai kitüntetéseket. Most a királyi kegy a magyar nemességgel ismerte el kiváló katonai érdemeit. Grallert vezérőrnagy a háboru alatt is több ízben megfordult Aradon, ahol testvére, Grallert Rezső aradi ékszerész él.

— Kitüntetések. A király az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismeréséül Lengyel Balázs népfelkelő tizedes, címzetes őrmesternek, Metz József, Králl Károly, Weisz János és Geisztl Antal népfelkelő szakaszvezetőknek, Engländer Dező, Mihó Dániel, Avramescu Partenie, Szander József, Ungurean Gábor és Bodnár Béla népfelkelő tizedeseknek, Szigeti Gábor népfelkelő őrmesternek, Fauer János II., Juhász János, Sütő Mihály, Gottschich András, Farkas István, Hotorán Flóra Dancsovsky András, Szücs Antal, Megye Péter és Haas Krisztián népfelkelőknek, Duma János népfelkelő tizedesnek, Blaga Zakariás népfelkelőnek és Pálip János honvédeknek, akik mindannyian 2-ik gyulai gyalogezred katonái a broz vitézségi érmet adományozta.

— Segélyek és ösztöndíjak a Weitzer alapból. A Weitzer-alap gondnoksága ma délután Vargassy Lajos polgármester elnöklésével tartott ülésében 25 szorult anyagi helyzetben levő iparosnak szavazott meg segélyt. Kiadott 3 ösztöndíjat 400—400 koronájával az ipariskolát látogató aradi leányoknak. A kiházasítási ösztöndíjakat nem adták ki, hanem ezeptemberre újra kiírják a pályázatot. Az ipari találmányokat felülbírálat céljából átadta a bizottság Stangl Andor királyi ipar-főfelügyelőnek és az ő véleménye alapján részesíti jutalomban a pályázókat.

— Értesítés katonák elhunytáról. Budapestről jelenti tudósítónk: A hadvezetőség eirendélte, hogy ezentul minden katonai személy elhunytáról a katonai lelkészek levelezőlapon tudatni tartoznak az elhunyt hozzátartozóit. A levelezőlap fel fogja tüntetni az elhunyt nevét, korát, családi állapotát, valamint halálának körülményeit.

— Nem helyezik szabadlára Rónay Györgyöt. Debrecenből jelentik: A Debrecenben lopás miatt letartóztatott Rónay György dr. miniszteri segédfogalmazót a debreceni királyi törvényszék vádtanácsa hajlandó volt százezer korona biztosíték ellenében szabadlára helyezni, de a rokonnak a pénzt nem tették le. Így Rónay dr. továbbra is fogságban maradt. Védője újabb kérelmet adott be védenének szabadon eresztése érdekében, de elutasította ezt a kérelmet is. A védő ez ellen feltolyamodott. A királyi tábla arra utasította a törvényszéket, hogy érdemben foglalkozzon a kérelemmel. A debreceni királyi törvényszék vádtanácsa ma ismét foglalkozott a kérelemmel és úgy határozott, hogy csakis százezer korona biztosíték ellenében helyezi szabadlára a bűnös miniszteri segédfogalmazót.

— Az Acsev. pünkösdi menetrendje. Az Acsev. igazgatósága a pünkösdi ünnepekre való tekintettel alkalmat akarván adni a nagyközönségnek, egy Menyházára történő kirándulásra folyó hó 10-én a 604/a, 11-én a 601/a, 604/a és folyó hó 12-én a 601/a számú vonatokat Borosbástól Menyházára és viszont beigtatta. A 604/a számú vonat az Aradról délután 3 órákor induló 120. számú vonathoz csatlakozik és 7 óra 42 perckor ékezik Menyházára, a 601/a számú vonat pedig Borosbástól 6 óra 22 perckor induló 131. számú vonatához csatlakozik és már délelőtt 10 órákor Aradon van.

— A rabló alibériók. Gyuláról írják: Ungurean Demeter néhány nappal ezelőtt tizenegy darab disznót eladott hater ezer koronáért. Szombaton délután egy fekete pépaszemű ember állított be három társával hozzá és szobát berelt néhány napra, hogy ottan indulhasson a környék vásárlására. Mikor a gazda és a felesége nyugalomra akartak térni, a négy ember rájuk támadott és úgy összeverték őket, hogy Ungurean felesége reggelre meghalt, az öreg ember pedig súlyosan megsérült. A pénzt ezután elrabolták és megszöktek. Duakodás közben fél szemüveg maradt a szobában és ezen a nyomon a rendőrség kiderítette, hogy Lakatos István nagyváradi cigány volt az egyik rabló. Le is tartóztatták, a másik három gonosztevőt pedig keresi a rendőrség.

— Óriási sikkasztás az orosz Vöröskezesnél. Stockholmból jelentik: Az a vizsgálat, amelyet Pétervárott indítottak Bilbasov kamarás ellen a Vöröskezes kárára elkövetett sikkasztás dolgában, kiderítette, hogy a sikkasztásban az intézmény számos tiszteletbeli tagja is részes. A vizsgálatról az igazságügyminisztertől tizenhét ember letartóztatását kéri.

— Cadornát hol hagytátok? Az olasz frontról írják: Bozen állomására beérkeztek egy vonat öt-hatszáz olasz fogolylyal. Az állomáson ácsorog egy tiroli. Amikor meglátja a foglyokat, kedélyesen odakiált:

— Hát Cadornát hol hagytátok?

— Jön a következő vonat, — felelték az olaszok, akik egy csöppet sem szomorkodtak azon, hogy a mi fogságunkba kerültek.

— Goltz pasa temetése. Frankfurtból jelentik: A Frankfurter Zeitung jelenti Konstantinápolyból: Goltz pasa tábornagy holtteste ma Bagdadból ide érkezett. Az elhunyt hadvezér végleges temetése Konstantinápolyban lesz, ahol nohatesztét a német nagykövetség parkjának díszsírhelyében fogják örök nyugalomra helyezni.

— Eljegyzés. Luy Lőrinc tartalékos honv. hadnagy eljegyezte özv. Marko Gergelyné bájos leányt: Annuskát. (Minden külön értesítés helyett.)

— A bánatos öreg ur. A Marosparton forró déli nap tűz. Az erős napsütés jól esik egy kedves, aprókat tipegő öreg urnak, aki komolyan és igen megfontoltan sétálgat a töltesen. Arca roppant bánatos. Ez a szomorúság iktatik egy ismerősének — aki már maga sem fiatal ember — és udvariasan megkérdezi:

— Miért olyan rosszkedvű nagyságos uram? Miért busul?

A bánatos öreg ur kicsit elgondolkozik. Mintha kutatna az emlékezetében a gondolatok, vagy a szavak után és végre így szól:

— Hogyne busulnék, amikor már csak egy évem van hátra az életből.

— Ugyan-ugyan nagyságos uram — vizsgálja az érdeklődő — már hogy mondhat ilyet.

— Mondom bizony. Megjövendölte nekem valaki, hogy nyolevan éves koromban meghalok. Most már csak egy évem van az életből.

Az érdeklődő ur elesodálkozik. Ismert egyéniség az öreg ur, akiről sokan tudják, hogy most a hetvenes évek elejét tapossa. Nem is késik a csodálót kitejezésével:

— De hiszen úgy tudom, hogy nagyságos most hetvenhárom éves, tehát még a jóvendülés szerint is hét éve van az ominózus nyolevanadik születésnapig.

A bánatos kis öreg ur megint gondolkodik és azután felderül az arca:

— Igazán? — mondja. — Még hét év? En lássa azt hittem, hogy csak egy. Igazán nagyon hálás vagyok, őszintén köszönöm, hogy ezt megmondta nekem.

Es amint vidáman tovább topog a forró tavaszi napsütésben, az elbámulva utánna tekintő másik urat az öreg ur tisztos távolban járó kísérője szólítja meg:

— Ne tessék megjáradni, a nagyságos urnak kissé gyenge az emlékező képessége, nem tud már jól összeadni.

A nap süt és a kis öreg ur most már boldog, végre tudja, hogy hetvenháromtól nyolevanig hét év van és nem egy...

— Aknaharcok az orosz fronton. F Adolf írja az orosz harctérről: Frontunk igen megelégnünk. V. 24. délután 5 órakor 22 om-es aknavetővel, mely 62 kg-os aknát dob ki, megkezdtek az oroszok előre tolt állását löni kitűnő eredménnyel. Körülbelül 50 akna kilövés után az orosz spanyol lovak, (drótakadály) lögnak a levegőben és erősen zeng az orosz árokból a Bozse Moje (aj Istenem.) Az orosz fedezékből repül ki minden. Repülőink eredményes terep szemléje után éjjel 11 órakor vadász különítményünk kimegy a drót elő. Rövid fél óra alatt bekeríti az orosz tábori őrsőt, melyet el is fog. V. 25-én aknánk délután 5 órakor újra leadnak körülbelül 60 aknát és minden akna célt talál. Vadász különítményünk az éj folyamán kivonul, fél óra alatt már rohamol, megtámadja az oroszokat és széjjel zavarja. Fog 40 spanyol lovat és 6 élő orosz és az előretolt állások egy részét betöri. Ezért a különítmény hadnagyát Koos Győzöt II. osztályú vaskeresztrel és több tagját a különítménynek a kis ezüst éremmel tüntette ki Szurmay hadsereg parancsnok.

— Az Aradi Gyermekfelruházó Egyesület által rendezett jótékonycélú estély alkalmából Gerlóczy Ili és Márta (Ujpesti) száz korona felülfizetést küldöttek be, amelyet ezúton nyugtáz köszönettel az elnökség.

— Underwood-gépiró és gyorsíró szakiskola Zutter és Hólos cégnél, lópostával szemben. Ugyanott írásmunkák és sokszorosítások a legjutányosabban vállaltatnak. 4697

— Felmentett apagyilkos. Gyuláról jelentik: Az itteni törvényszék esküdtbíróága ma tárgyalta az apagyilkossággal vádolt Oláh István vésztői legény és anyja, a felbujtással vádolt övegy idősebb Oláh Istvánné ügyét. Idősebb Oláh István részeges vésztői gaszta-ember volt és különösen akkor adta magát ivásnak, mikor tavaly ősszel bevették katonának. Az anyja arra vette rá István fiát, hogy tegye el láb alól a duhajkodó öreget, aki számtalanszor meg is verte feleségét. A múlt év novemberében, mikor egy napon az öreg részegen ismét meverte a feleségét, a fiu lesbe állt és fegyverével apja arcába lőtt, úgy, hogy az öreg másnap meghalt. Az esküdtzék megállapította, hogy a vádlottak jogos önvédelemből követték el tettüket és így felmentette őket. Az ügyész felebbezett.

Három hét fényes eredménye.

(Olasz offenzívánk előrehaladása. — A várható hadműveletek.)
Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 8.

A sajtóhadiszállásról jelentik: Epen három hét múlt el azóta, hogy az osztrák-magyar támadó hadoszlopok Dél-tirolból elindultak az olasz front ellen. Az Etsch völgye heleken át visszhangzott az ágyuk dörgésétől és a lelkes csapatok egymás után masíroztak a dél felé vivő utakon. Ennekzóval mentek a csatába, akárcsak a háboru első napjaiban.

Csapatunk offenzív erejének gyors sikere még azokra is meglepő volt, akik ismerték operációink gondosan előkészített tervét. A támadó oszlopok, miután hatalmukba kerítették az erős olasz határszáró erődöket, benyomultak az ellenség centrumába. Akcióink most arra irányulnak, hogy biztosítsuk Asiago-Arsierovonalat és éppen ezért arra törekszünk, hogy a Cosina-völgytől délre, valamint Asiagótól délre és keletre elfoglaljuk az ellenséges pozíciókat.

Asiagótól északra csapatunk elfoglalták a Monte Baidot és a Monte Pianát, majd megszállították azt a stratégiai utat, amely Galliótól a Man.rielle-majorokig vezet és onnan jobbra és balra a határt érinti. Az ellenséget Gallióból is kivetettük és ezt a községet az olaszok minden ellentámadásával szemben is megtartottuk, noha az ellenség jelentékeny erősitéseket vetett harcba.

Arsierótól keletre támadásra indultak csapatunk a Monte Cengio ellen, amely az Astach-patak balpartján meredeken emelkedik a völgy fölé, északra pedig enyhén ereszkedik le az asiagói fensíkra. Északi kiágazásán áll a Punta Corbin-erőd, amelyet csapatunk már előbb elfoglaltak, nyugati lejtőjén pedig az az ut húzódik el, amely Asiagóból Fondin keresztül Cogelóig ereszkedik le. Itt az Astach-völgy már két kilométer széles és beletorkollik a síkságba. Bár az olaszok igen heves ellenállást fejtettek ki, csapatunk mégis elfoglalták az 1851 méter magas Monte Cengiót és a tőle keletre fekvő, néhány méterrel magasabb fősúcsot, a Monte Barcot. A támadó hadoszlop azután előrenyomult és a Punta Corbinből azon a hadiuton, amely Cava és Tresche falvaktól délre eső magaslatokon, valamint a Cesinán vonul át. Az ellenség, amely itt, az Asiagótól délre eső szakaszon nagy csapatokat vont össze, erős ellentámadásokkal kísérletezik, csak hogy eredményt nem tud elérni új vonalunkkal szemben, amely Galliótól Cesinán, Monte Panoccián és Monte Cengión át vezet Arsierótól déli irányban.

Arsierótól nyugatra a múlt héten nagy ellenséges erők léptek túl a Bettale- és Arsiero-vonaltól délre. Csapatunk a Posinát több ponton állépvé, elfoglalták a Monte Priatorát, miután ütegeink lehetetlenné tették, hogy az ottani olasz állások tovább is tarthassák magukat. A Monte Priatorával hatalmunkba jutott a Posina- és a Leogra-völgy között emelkedő hegylánc legfontosabb megerősített csúcsa, amelyet csak a Monte Cogolo mul felől néhány méterrel. Értetve tehát, hogy ha az olaszok a montenovognói fensík erődjeiből és kaszárnyáiból újabb és újabb támadásokat intéznek priatorai állásaink ellen. Minden eddigi támadásonkat véresen visszavertük.

Csodálatosan emelkedett és lelkes csapatunk magatartása. A három heti megerősített harcok után má is ugyanas a támadó kedv viszi őket, mint az offenziva első napján. Hangoztatunk kell, hogy hadvezetőségünk minden módon gondoskodik a derék csapatok ellátásáról. Szaraz ruhát, cipőt kapnak a katonák, azon kívül élelmezésük is sokban javult, mert az utánpótlás most már nem oly nehéz, miután a tréncsotopok szabadon mozoghatnak ismét a pompás utakon, a mély völgyekben, anélkül, hogy az ellenséges tűz zavarná őket.

Most, az offenziva harmadik hetének befejezése után, a szákmányolt ágyuk száma háromszázharmintra emelkedett. A lövegek egy része teljesen érintetlenül, nagytömegű municióval együtt jutott birtokunkba, úgy, hogy közülök sokat azonnal a menekülő olaszok ellen fordítottunk. Gyakrabban is megessett, hogy az előretörő gyalogságunk, amikor elfoglalta az ágyukat, azonnal használatba vette ezeket az ágyukat, mert a gyalogos katonák között is számosan akadtak, akik értettek az ágyu kezeléséhez. Így például a Monte Moschican ahol egy gyöngébe osztagunkat ellentámadástenyegette, azal értünk el jelentékeny sikert, hogy a hegyen lévő olasz ütegből-kartácsúzzal hiusítottuk meg az ellentámadást.

Offenzívánk kezdete óta az elfogott olasz katonák száma kerek harminchatezerre növekedett. Az olaszok borzalmasan nagy veszteséget szenvedtek, különösen az offenziva első napjaiban, halottakban és sebesültekben, nehéz ágyuk tűzétől. Egész századok semmisültek meg a gyilkos tüzelésben. Mint már több ízben is hangoztattuk, ezzel szemben a mi veszteségeink rendkívül csekélyek. Az az olasz állítás, mintha az offenziva első öt napjában embervesztésünk halottakban és sebesültekben negyvenezer fölé rugott volna, természetesen kóhalmány, mert az ellenségnek különösen az első héten, amidőn tejszított menekülésre kényszerítettük, úgy, hogy még könnyebb sebesültjeit is kezünk között hagyta, éppen nem volt alkalma arra, hogy tájékosódjék a mi veszteségeinkről.

TANÚGY.

(—) Athelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter folyó évi szeptember hó 1-i hatályúval Szomoruné Lovász Janka magyar-pécskai, Gábor Lászlóné simándkői áll. elemi iskolai tanítókat kölcsönösen athelyezte.

EGYESULETI ÉLET.

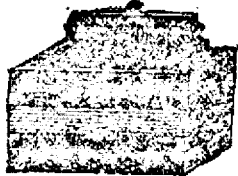
(*) Az Aradi Fehér Kereszt Gyermekvédelmi Egyesület igazgatósága május hó 9-én, délután fél 5 órakor a városbaza kistermében igazgatósági ülést tart, amelyen az 1916. évi rendes közgyűlés előkészítése és a munka-program összeállítása kerül szóba.

SZILÁGYI ALBERT

hangszerkészítő

Arad, József főherceg-ut 13.
a Lutheránus templom mellett.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű hangszerekből, valamint kijátszott és kijavított hegedűkből: Egyedüli elárúsítója a híres Mozart-féle huroknak.

Mindennemű hangszerek becseréltetnek. Vonók szőrözése, valamint hangszerek szakszerű javítása, fuszharmoniumok kihangelése.

Szives pártfogást kér:

Szilágyi Albert

hangszerkészítő.

2924

18191—1916.

Pályázati hírdemény

Báró Müllerstorf-Urbair Bernát altengernagy által két szegény beteg tengerészkatonára segélyezésére létesített alapítványra.

A „Mária-Anna császárné alapítványi bizottság” pályázatot hirdet a fentnevezett alapítvány jóvedelméből két szegény beteg tengerészkatonára között az 1916. évben kiosztásra kerülő segélyre.

Az alapítványra oly tengerészkatonák bírnak igényel, akik a cs. és kir. haditengerészet kötelékéből tényleges katonai szolgálati idejük alatt keletkezett betegség miatt, ellátási igény nélkül bocsáttattak el. Az alapítványi segély a folyamodók közül a két legérdemesebbnek egy évre adományoztatik és augusztus hó 10-én, mint az alapító halálának évfordulóján fizettetik ki. Az a körülmény, hogy valaki ennek az alapítványnak a jótéteményében már részesült, a segélydíjnak újból való elnyerését nem zárja ki. Felhívtnak ennél fogva az igényjogosultak, hogy a szükséges igazoló okmányokkal felszerelt pályázati folyamodványaikat a folyó évi július hó 1-ig a triestri cs. és kir. haditengerészeti kerületi parancsnoksághoz nyujtsák be.

A folyamodó által igazolandó:
1. hogy a cs. és kir. haditengerészeti osztály kötelességéből tényleges katonai szolgálata alatt keletkezett betegség miatt, ellátási igény nélkül bocsáttatott el;
2. hogy vagyontalan, szegény és segélyre szorult.

Ez az utóbbi körülmény szegénységi vagy hatósági bizonyítvánnyal igazolandó.

Július hó 1-én túl beérkező folyamodványok nem vétetnek figyelembe.

Arad, 1916. évi június 8.

A városi tanács.

Permetező-

Javítások,

Patent

kutszivattyuk,

Patent

borszivattyuk,

Patent

tűzifecskendők,

Patent

kályhacsövek,

a legnagyobb fűtőanyag megtakarítással

Hönig Ottó

M. kir. szabadalmazott szivattyu készítő

Arad, Rákóczi-utca 27.

377—1916. g. 22.

Arlejtési hírdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az Almos-, Zimándi-, Gaál László-, Mária-, Báthory-utca vizlevezetése céljából készitendő betoncsatorna, átvezeték, árkok létesítésére, a törvényhatósági bizottság jóváhagyásától feltételezeten f. é. június hó 19-én d. e. 10 órakor zárt írásbeli arlejtést tart:

1. Az arlejtésen minden hazai iparos részt vehet, ki ipara gyakorlására engedéllyel bír. Azon pályázók, kik a szóban forgó munkát teljesítésére hatósági engedéllyel nem bírnak, kötelesek ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és képesítését okmányilag igazolni. Azon ajánlattevők, kik Arad sz. kir. város közönségével üzleti összekötésben nem állottak, tartoznak bizonyítvánnyal igazolni, melyhez vállalatuk telepe tartozik.

2. Az ajánlatok pecséttel lezárt borítékban egy koronás bélyeggel ellátva a fenti nap délelőtt 10 órájáig a h. polgármesterhez nyujtandók be. Az elkészt, vagy szabálytalan ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

3. Az ajánlati költségvetési táblap és a tervmásolatok 2 koronáért a városi mérnöki hivatalban megszerezhetők. Az ajánlatok a végösszegnek számokkal és szavakkal való pontos feltüntetésével adandók be.

4. Az ajánlatos 5 százalék bánompénznek a városi pénztárba való letételt igazoló nyugta csatolandó.

5. A telkenszálandó anyagok hazai gyártmányoknak legyenek.

6. A munkát elnyerő vállalkozó tartozik biztosítékát 10%-ra ki egészíteni.

7. A város fentartja magának ama jogát, hogy a beérkezett ajánlatok közül az árakra való tekintet nélkül szabadon választhat.

8. Az ajánlattevők ajánlatukkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

9. Az ajánlatban világosan és határozottan kiteendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és elfogadja.

10. Az arlejtés a fenti napon az ajánlatok felbontásával veszi kezdetét. Az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy igazolt képviselői jelen lehetnek.

11. Az ajánlatok felett Arad sz. kir. város törvényhatósága dönt.

12. Táviratilag beadott ajánlatok és pótajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Arad, 1916. június hó 5-én.

A gazdasági szék.

Használt ólom megvételre kerestetik.

Legjobb minőségű

ó- és ujszilvórium, seprő, törköly-,
barack- és egyéb gyümölcspálinka

100 literen felüli mennyiségben a legelőnyösebben az

Erdélyi Egyesült Kereskedelmi R.-T.-nál

Déván szerezhető be.

2917

Kivánatra megmintázott árajánlattal szolgálunk.

Ha szeplőjeitől

meg akar szabadulni,

Ha tiszta, fehér arcbőrt

óhajt, használjon okvetlen Hajós-féle

Ibolya „Doré” krém.

Ára egy tégelynek 1 kor. 20 fill.

Ibolya Doré szappan 1 K. 20 fill. Ibolya Doré puder 1 K.-20 fill.

Vigyázat a „Doré” szóra.

Legjobb fekete v. barna

Hajfestő

a „Melogen”. Ara 2 korona.

Szörvestő-Depitor. E kitérő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmatlan szőrejt arc, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélküli pár perc alatt okvetlen eltávolítható. — Ara utasítással 1 korona.

A fenti szerek kaphatók a készítőnél **Hajós Arpád** gyógyszer-tárában

ARAD, Andrásy-tér 22. sz.

Alapított 1886. évben az Aradmegyei Kórház számára.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítódik.

Minden szó 6 fillér. Vastagabb betűkkel 12 fillér.

Vastagabb betűkkel kívánt szavak aláhúzással jelzendők.

A legkisebb hirdetés 80 fillér.

Az apróhirdetések előre fizetendők.

A hirdetések délután 3,6 óráig vétetnek fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

LEVELEZÉS.

Aradnak

levele van a kiadóban. 1968

Vig kedélyű,

igen kedves, csinos, fiatal uriaszonyka gavallér uriember tisztességes ismeretségét keresi. Leveleket „Első lépés” jellegére a lapban jelezve kérem. 2019

ALKALMAZÁST NYER.

Einfaches, deutsches

Fräulein wird zu 14 Monate altem Kinde aufs Land gesucht. Vorzustellen Freitag und Samstag Vormittag, Bohus-palota, III. kapu, I. Stock 6. 2931

Ugyas azobaleany

és egy mindenek kerestetik jó fizetéssel, urasági házhoz. Bővebbet Lázár Gyula cégnél. 2928

Gazdasági irnok

hadmentes, jó írásu, földműves-sikolát végzett, lehetőleg némi gyakorlattal, alkalmazást nyer mielőbbi belépésre Vajda Zsigmond kunágotal gazdaságában, u. p. Magyarbányhegyes. 2980

Keresek

azonnali belépésre vegyeskereskedésembe két ügyes jó házból való fiút tanulóknak, kik a magyar és román nyelvet bírják. Friedmann Sámuel Nagyhalmagy. 2920

Keresünk

fűszer- és vegyeskereskedésünk részére tanoncot teljes ellátással. Cím Weiss Ignác és fia Háromalmás u. p. Aicsi. 2921

Gépeszt,

(lehet rokkant is) ki Diesel-motor kezelésében is jártas és németül is beszél, azonnal alkalmaz a Szt.-György Söröződe R. T. Lippa. 2922

Aradi gyar

keres lehetőleg irattár kezelésben jártas írodasszóga, továbbá 4 polgári végzetű irodai gyakornokot. Ajánlatok a hirdetés számára való hivatozással a kiadóhivatalba küldendők. 2896

Fiatal segéd,
esetleg ügyes elárúsítónő, aki kézműváru üzletben szabadult, felvétetik. Cím a kiadóban. 2878

Könyvkötő leányok,
valamint tanuló leányok felvétetnek az Aradi nyomdászszékhelyén könyvkötészetében.

Könyvelésben,
levelezésben s gépirásban jártas jó megjelenésű fiatalember helybéli irodában azonnali alkalmazást nyerhet. Ajánlatok „Szorgalmas” jellegre a kiadóhivatalba kéretnek. 2879

Nyomdász-tanulóknak
felvétetik két fin, kik a 14. évet betöltötték és legalább 6 osztályt végeztek. Bővebbet a kiadóhivatalban.

KIADÓ LAKÁS.

Három utcai,
4 udvari szobából álló lakás Andrassy-tér 8. sz. alatt azonnalra kiadó. Bővebbet a házmesternél.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Rózkénpor
kapható Färber Lajos cégnél. 2421

Hárs I-ső rendű
Manyuga és Tamatave kapható kis és nagy mennyiségben Pollák József cégnél. 2550

Jókarban
levő használt 9x12 fényképező gépet megvételre keresek. Weisberger Pál, Máriaradna. 2894

Liptói turó,
Grieter sajt és vaj naponta kapható kis és nagy mennyiségben Pollák József cégnél. 2549

Ures festékes hordók
eladók. Cím a kiadóhivatalban. 8900

Az új háztirendről
alkotott szabályrendelet kapható Pichler Sándor papirkereskedésében és könyvnyomdájában, Szabadság-tér 1. Telefon 308. 611

Egy 6 lábás
fűkaszáló és egy tárcsás borona, kevésbé használt eladó. Durst József, Medgyesegyháza. 2814

Hárs
majunga és tamatave minden mennyiségben kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 2995

Aratógép
marokrakóval egy évig használt, teljesen jó karban, 400 koronáért eladó. Stefánusz János pisbécnél, Mondorlakon. 2899

Borax
kapható Färber Lajos cégnél. 2779

2 vastag pincokötél
jutányosan eladó. Kohn H. és Fia, Ménes. 2935

KÜLÖNFÉLE.

Az Ansol
aranyér kupokat mindenben pótolják a Haemorrhoidal-kupok, azonos összetételük folytán hatásuk is teljesen azonos, ára 8 korona. Földes gyógyszerház, Hehs gyógyszerház Arad. 12

Az angol
fájdalomcsillapító Bengue balsamot teljesen pótolja a Hehs-Földes-féle fájdalomcsillapító balsam, teljesen azonos összetételű, mint a Bengue liniment, ára 2 korona. Földes gyógyszerház, Hehs gyógyszerház. 12

Apróhirdetések
az „Aradi Közlöny” részére felvétetnek a Messenger-boy irodában Deák Ferenc-utca 8. Ugyanitt kapható az Aradi Közlöny.

Hehs Vasas chinabóra.
Suverén szer vérszegénység, sápkór, szédülés, a vérszegénységből eredő ideg-bajok, étvágytalanság, gyomorbántalmak, lár, általános gyengeség ellen. Páratlan vérképző és vérjavító, biztos óvszer malárikus fertőzések- és minden infectióból eredő megbetegedés ellen egy felnőtteknek, mint gyermekeknek. Ára 2:60 kor. Hehs gyógyszerház, Földes gyógyszerház. 12

11288—1916. kh.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a m. kir. nonvédelmi miniszter ur 2509—1916. éln. 20—b. sz. rendeletével hadicélokra igénybe vettek kijelentett nitrogéntartalmu anyagokért megállapított térítések

11146—1916.

Hirdetmény.

A m. kir. Ministeriumnak a gyapjuért követelhető legmagasabb árak újabb megállapításáról szóló 1369—1916. M. E. sz. rendeletét, a következőkben teszem közhirrre:

A gyapjuért követelhető legmagasabb árak a magyar szent korona osszágának egész területére.

I. Az élőállatokról nyírott gyapju legmagasabb ára: Legfinomabb merino gyapjunál 22 korona, szövet és fésűs AAA/AA gyapjunál 21 korona, szövet és fésűs A gyapjunál 20 korona, szövet és fésűs B gyapjunál 17 korona, szövet és fésűs C gyapjunál 14.50 korona, cigája D gyapjunál 12.50 korona, racka E gyapjunál 10 korona.

II. Bőr-, timár- és döggyapju legmagasabb ára: AAA/A minőségűnél 17 korona, B minőségűnél 15.50 korona, C minőségűnél 13.50 korona, cigája gyapjunál (D) 11 korona, racka gyapjunál (E) 8.50 korona.

III. Szűcsgyapju legmagasabb ára: AAA/A minőségűnél 10.50 korona, B minőségűnél 10 korona, C minőségűnél 9 korona, cigája gyapjunál (D) 8 korona, racka gyapjunál (E) 6 korona.

Ezeket a legmagasabb árakat, melyek magukban foglalják a rákódó állomáshoz való szállítás költségét is, a gyári mosási költség nélkül, készpénzfizetés mellett történt eladás esetére kell érteni.

A jelen rendelet életbeléptével a 3461—1915. M. E. számú rendelet hatályát veszti. A hatályának idejében keletkezett jogviszonyokra és előzetes cselekményekre nézve azonban továbbra is, az idézett rendelet marad irányadó. Ez a rendelet az 1916. április 30. napján lépett életbe.

Arad, 1916. évi május hó 12. Green Nándor, főkapitány.

tárgyában 5985/eln. 20/b. 1915. szám alatt kelt rendelet 3. §-a szerint oly kénssavas ammoniák vagy méssznitrogen mennyiségek után, amelyekért a bírtokos 1915. évi május hó 3-ika előtt időben bebizonyíthatólag az ezen rendelet 1. §-ában megállapított áraknál magasabb árat fizetett, indokolt esetekben a katonai igazgatás térítésül a beszerzési árat engedélyezheti. Ezt a rendelkezést a 2610. eln. 20. b. 1916. sz. rendelet oda-módosította, hogy a beszerzési ár megtérítésére azok is igényt tarthatnak, akik a hadicélokra igénybevett ammoniák vagy méssznitrogen mennyiségekért az 1915. évi március hó 3-ika előtt fizettek a hivatkozott 5985/eln. 20. b. számú rendeletben megállapított térítseknél magasabb árakat.

Arad, 1916. május hó 22.

Green

főkapitány.

Gépolajok,
Gépfaggyú,
Kocsikenőcs,
Kőolaj,
Szappan,
Gyertya,
Gyufa,
Szóda,
Keményítő,
Raffia
állandó nagy raktár.

Hubert József

Arad, Szabadság-tér.

Telefon 262. sz.